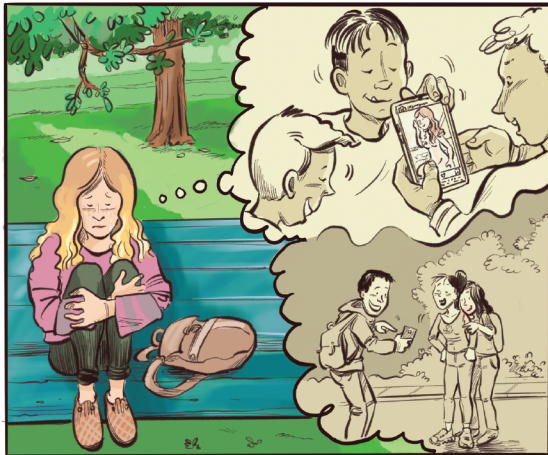

ZAŠTITA OD NASILJA NA INTERNETU

SCENARIO: SVETLANA JOVETIĆ KOPRIVICA, MIROSLAV MINIĆ

CRTEŽ I KOLOR: BAD BRAIN STUDIO

SARADNICI NA SCENARIJU: TAMARA MILIĆ, DIJANA POPOVIĆ GAVRANOVIĆ, MAJA RAIČEVIĆ, MARICA STIJEPOVIĆ, NVO PRIMA I HRA

Hana, nisi bila od prošlog ponedjeljka. Razredni će ti zvati roditelje.

Razredni, ne mogu više da idem u školu!

Hana, o čemu se radi?

Ova fotografija kruži po Instagramu.

Objavlivanje tvoje privatne fotografije ili video snimka bez tvoje dozvole je krivično djelo...

To je strogo zabranjeno i kažnjivo.

Time si izložena psihičkom nasilju...

Dužni smo da obavijestimo tvoje roditelje, direktoricu škole, Centar za socijalni rad i službenike policije.

Tata će poludjeti!

Objasnićemo mu. Tu smo da te zaštitimo. Molim te, izaberi nastavnicu ili nastavnika kojem vjeruješ, da bude uz tebe i da ti pomogne.

Ne mogu da vjerujem da je Hana ovo uradila!

Ne znam šta da radimo!

Razumijem vas, ali i to se danas događa. Hana već osjeća veliki pritisak i moramo da joj pružimo podršku.

Jedno je sigurno, Hana je žrtva nasilja putem interneta i moramo joj pomoći. Policija će otkriti ko je objavio njenu fotografiju i ukloniće je s interneta.

Elektronsko nasilje je neovlašteno objavljivanje fotografija, pisanje u ime djeteta ili o djetetu bez njegovog znanja, slanje fotografija, video zapisa, prijetećih ili diskriminišućih poruka, upad u profil na društvenim mrežama i snimanje kamerom bez volje djeteta.

Kao i dopisivanje odrasle osobe, koja se lažno predstavlja, s maloljetnom osobom; uznemiravajući telefonski pozivi i poruke; krađa, promjena lozinke za imejl ili nadimak na čatu; objavljivanje privatnih podataka ili neistina; slanje virusa na imejl ili mobilni telefon; slanje pornografskih sadržaja i neželjene pošte, lažno predstavljanje preko interneta i mobilnog telefona – sve su to oblici nasilja.

U policijskoj stanici

Dobar dan! Izvolite, o čemu se radi?

Došli smo da podnesemo prijavu. Moja kćerka je žrtva nasilja na internetu.

Njena fotografija na kojoj je naga kruži po društvenim mrežama, a za sve su krivi njeni „drugovi“ iz razreda.

Hana, ako je ta fotografija dijeljena bez tvoje dozvole, tvoja privatnost je ozbiljno narušena i žrtva si nasilja. Moramo o tome da obavijestimo tužioca. Njegov je zadatak da uz pomoć policije otkrije ko je to uradio i da se postara da to više ne radi.

Sramota me je. Ne mogu da idem u školu jer su me svi vidjeli.

POLICIJA
POZOVU
122
Tu smo za tebe

Policija. Jedinica za borbu protiv kompjuterskog kriminaliteta

Vesna, dobila sam prijavu. Na internetu se nalazi fotografija obnažene djevojčice. Sumnjamo na vršnjaka iz odjeljenja.

Recite im da odmah dođu u kancelariju Osnovnog državnog tužilaštva.

TUŽITELJKA

U Haninom stanu

Ne želim da živim, a kamoli da idem u školu!

Ovo se moglo desiti bilo kom djetetu. Važno je da budemo uz Hanu i da je ne osuđujemo.

Da mi je neko rekao da će me ovo snaći, ne bih mu vjerovao!

U kancelariji državnog tužioca

Ja sam državna tužiteljka za postupke prema maloljetnim osobama. Znam da si uznemirena. Daću sve od sebe da otkrijem ko je dijelio tvoju fotografiju i da taj bude kažnjen i da shvati gdje je pogriješio.

O svemu što ti se desilo možeš otvoreno govoriti pred Jelenom, psihološkinjom Centra za socijalni rad.

Hana, želim da te ohrabrim da nam sve ispričaš, da bismo znali šta se tačno dogodilo.

Za sve sam ja kriva. Fotografiju sam poslala Milošu, a već sutradan je kružila po Instagramu uz ružne komentare.

Molila sam ga da je obriše. Obećao je, a nije to uradio. Svi mi se rugaju u školi.

Ako je tako, to nije smio da uradi. Izigrao je tvoje povjerenje i prekršio zakon. Saslušaću ga.

Sudnica

Dokazi ukazuju da je maloljetnik Miloš neodređenom broju osoba pokazao fotografiju obnažene djevojčice bez njenog pristanka. Tako je povrijedio njenu privatnost i izvršio krivično djelo neovlašćeno objavljivanje tuđe fotografije.

Miloše, imaš li nešto da dodaš?

Žao mi je što sam povrijedio Hanu... Shvatio sam svoju grešku i to više nikad neću uraditi.

Iako je maloljetnik priznao izvršenje krivičnog djela i izrazio kajanje, sud mu izriče mjeru pojačanog nadzora od strane roditelja i razgovore sa psihologom u savjetovalištu Doma zdravlja jednom sedmično u trajanju od najmanje tri mjeseca. Želimo da budemo sigurni da se ovo neće ponoviti. Uz to, on će se izviniti Hani, kako je i sam predložio.

U kancelariji pedagoško-psihološke službe

Drago mi je da se krivični postupak završio. Planiramo da osnujemo vršnjački klub za suzbijanje nasilja na internetu. Jesi li možda spremna da o tome govoriš na radionici?

Naravno. Ono što se meni desilo ne treba niko da doživi. Nastavnica Tina mi je mnogo pomogla. Lijepo bi bilo da zajedno držimo radionicu!

STOP NASILJU NA INTERNETU

Pažljivo odluči kome ćeš dati broj telefona i imejl adresu. U redu je da prekineš dopisivanje zbog kojeg se osjećaš neprijatno. Nemoj slati fotografije ili video snimke koji mogu povrijediti druge. Ako ti neko pošalje zlonamjernu ili prijeteću poruku - nemoj odgovoriti, nego je pokaži odrasloj osobi kojoj vjeruješ. Moraš da imaš 13 godina da otvoriš nalog na društvenoj mreži! Pazi šta objavljuješ na društvenoj mreži i ko sve može da vidi tvoj profil!

Nemojte u ljutnji činiti nešto zbog čega ćete kasnije zažaliti. Zapitajte se kako biste se osjećali da i sami dobijete takvu poruku. I šala može uvrijediti! Ako želite uživo da upoznate nekog s kim se dopisujete, dogovorite prvi susret na javnom mjestu gdje ima više ljudi. Povedite prijatelja ili odraslu osobu kojoj vjerujete. Nemojte prikrivati nasilje - odmah obavijestite odrasle šta se događa. Čuvajte i sebe i druge!

Na kraju školske godine...